Ankenævnet for Forsikring

Den 22. april 2015 i sag nr. 86645:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nykredit Forsikring A/S
A.C. Meyers Vænge 9
2450 København SV

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring i Nykredit Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at dække advokatomkostninger på 65.000 kr.

Klageren har afholdt advokatomkostninger i forbindelse med en olieskade på sin ejendom. I det efterfølgende forløb var sælgeren, Oliebranchens Miljøpulje og kommunen involveret.

Selskabet har anerkendt at yde dækning for en sag mod sælgeren. Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for advokatomkostninger, der relaterer sig til de øvrige parter med henvisning til, at klageren ikke har bevist, at der forelå en aktuel og konkret tvist.

I brev af 21/1 2014 til selskabet fra klagerens advokat hedder det bl.a.:

> "Nykredit har ved brev af 19.11.2008 meddelt retshjælp til en retssag mod sælger af ejendommen, men har i samme omgang forbeholdt sig, at det skulle afklares, om der forinden kunne opnås dækning via Oliebranchens Miljøpulje.
>
> Dette har netop været et af de helt essentielle spørgsmål i sagen, om der skulle anvendes ressourcer på udtagelse af stævning.
>
> Dette skulle enten ske mod sælger af ejendommen, men alternativt skulle det vurderes, om der over for kommunen kunne rejses krav henset til de økonomiske konsekvenser af den meget omfattende forurening.
> ...

Sagen mod sælger blev dog overflødiggjort under hensyntagen til, at det lykkedes at opnå delvis dækning fra Oliebranchens Miljøpulje.

I den forbindelse er det særdeles essentielt, at det reelt set ikke var så svært at få tingene på plads med Oliebranchens Miljøpulje, og at det således ikke er dem, forhandlingerne har været med.

Forhandlingerne har således nærmere gået med ... Kommune.

Et afgørende parameter ved Oliebranchens Miljøpulje er, at der er et dækningsmaksimum på kr. 1,6 mio. med tillæg af moms, eller i alt kr. 2 mio.

Dette var i sagen ikke tilstrækkeligt til at bortfjerne den konstaterede forurening, idet det var nødvendigt at bortfjerne huset for, at forureningen overhovedet kunne fjernes.

Dette medførte rent faktisk, at der fra kommunens side også er blevet betalt et betydeligt beløb, der dækker oprensningsudgifterne ud over det, der blev dækket af Oliebranchens Miljøpulje.

Det er det, der har været et omfattende arbejde med henset til, at det skulle gennem de administrative organer ved kommunen og efterfølgende godkendelse af byrådet.

Dette er således den væsentlige del af arbejdet, og for at det overhovedet kunne lade sig gøre, skal jeg i øvrigt for god ordens skyld bemærke, at min klient/jeres forsikringstager også selv måtte bidrage betydeligt.

Han har selv opført det hus, der nu er på ejendommen og har således brugt alle mandetimer på det.

Det arbejde, der har været har således medført, at omkostningerne til retssagen blev undgået, men forhandlingerne medførte, at omkostningerne blev delvis dækket via Oliebranchens Miljøpulje men lige så væsentligt af kommunen."

I brev af 16/4 2014 til selskabet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Som I kan se, varslede kommunen den 26.02.2009, at der ville blive lavet et påbud.

Problemstillingen med at varsle et påbud var, at selv om Oliebranchens Miljøpulje var involveret og gerne ville dække, var der ikke tilstrækkelig dækning til at foretage forureningsafhjælpningen.

Oliebranchens Miljøpulje dækker alene et beløb på kr. 1.600.000,00.

Dette betød således, at [klageren] ville stå med restregningen, hvilket ville være den, der skulle føres retssag om over for sælger, hvor sælger dog afviste at være ansvarlig, og hvor sælger også meddelte, at man ikke kunne betale.

Den 06.05.2009 fastholdt kommunen, jfr. vedlagte mail, at man ville meddele påbud om fuldstændig oprensning.

Da dette ville være scenariet, var det, at der fra min klients side blev tilbud, at man selv kunne forestå noget arbejde.

Dette blev meddelt ... Kommune den 24.03.2009, og jeg vedlægger denne skrivelse.

Efter utallige rykkerskrivelser og dialog kunne det konstateres, at kommunen behandlede sagen på et møde i Byrådet den 15.04.2009.

Sagen blev der den 15.04.2009 behandlet i Miljøudvalget med en indstilling om, at man skulle gå videre til at søge om, at kommunen grundet den omfattende forurening også ville betale."

I brev af 10/7 2009 til kommunen fra klagerens advokat fremgår bl.a.:

"I forlængelse af vort møde den 25.06.2009 har jeg nu nøje gennemgået sagen med min klient på baggrund af det, som vi drøftede på mødet, og som i enhver henseende må siges at være særdeles overraskende for os.

Som anført på mødet mener jeg ikke, at der kan være tvivl om, at beløbene skulle tillægges moms, henset til at det af de økonomiske opgørelser i rapporten fremgår, at de økonomiske overslag alle er ekskl. moms.

Konklusionen på mødet synes dog desværre ikke anderledes, end at den skitserede løsningsmodel var en 'take it or leave it'-situation, hvilket min klient nøje har overvejet.

Som nævnt på mødet ønsker mine klienter at blive boende, men blot slippe af med sin forurening og alle forslag om, at man blot kunne sælge huset og flytte, har således ikke været relevante.

Ud fra denne omstændighed har min klient besluttet sig for at acceptere løsningen om at modtage de kr. 1,5 mio. for huset.

Det er dog en forudsætning, at fundamentsrende og sandpude placeres og udføres i overensstemmelse med instrukser fra min klient, hvilket også tidligere er forudsat, og som det også blev drøftet på mødet.

Jeg skal i den forbindelse henvise til min skrivelse af 02.10.2008 til Rambøll. Forudsætningen gælder samtlige forhold i skrivelsen omkring entreprenørarbejdet.

Det er endvidere en forudsætning, at min klient kan medtage de dele fra huset, som min klient ønsker at genbruge, og at der ikke skal føres løbende drøftelser omkring disse forhold med Oliebranchens Miljøpulje.

Jeg tillader mig at gå ud fra, at du orienterer Oliebranchens Miljøpulje, således at forholdene anført ovenfor kan indarbejdes i kompensationsaftalen.

For så vidt angår det tidsmæssige aspekt, er det ikke ønskeligt, at min klient overtager byggegrunden 1. december 2009.

Oprensningen ønskes planlagt, således at dette kan iværksættes 01.04.2010, hvor byggegrunden ønskes overtaget."

I klageskema af 1/9 2014 har klagerens advokat bl.a. bemærket:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.

Sagen drejer sig om, at Nykredit Forsikring har afvist at honorere min advokats faktura for udført arbejde under det anførte skadesnummer. Nykredit Forsikring meddelte oprindelig retshjælpsdækning, men har nu afvist at betale henset til, at der ikke blev behov for at indlede en retssag, idet der grundet omfattende arbejde blev opnået dækning fra tredjemand.

I min verden er det eneste reelle problem således, at der blot ikke blev udtaget stævning. Oprindeligt.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Dækning af min advokats faktura."

Dertil har selskabet i brev af 30/9 2014 til nævnet bl.a. anført:

"**Sagens fakta**

Sagsforløbet er som følger:
...
05.08.2014 blev retshjælpsdækning afslået, idet bilagene dokumenterede, at der havde været ført forhandlinger mellem parterne, og at der ikke havde været en sådan tilspidset situation, at tvist var opstået. Vi citerer fra brevet:

'Vi må oplyse, at vi ikke kan tilbyde at dække advokatomkostningerne. De fremsendte bilag dokumenterer ikke, at der har været en tvist, forstået som en konkret og aktuel konflikt, mellem din klient og Oliebranchens Miljøpulje eller ... Kommune.
Der fra opstået en olieforurening fra olietank på din klients ejendom, og kommunen havde ifølge Jordforureningsloven lovhjemmel til at udstede undersøgelsespåbud og senere oprensningspåbud. Som en af løsningsmodellerne foreslog Rambøll i rapport fra oktober 2008 en fuldstændig oprensning, som indebar, at bygningerne blev revet ned. Den fuldstændige oprensningsløsning blev estimeret til at koste 3.800.000 kr. ekskl. moms forudsat, at bygningerne blev købt for 1.500.000 inkl. moms. Olietanksforsikringen dækkede 1.600.000 kr. ekskl. moms, og kommunen måtte bidrage med resten.
Det fremgår af de fremsendte bilag (Rambølls rapport side 21 og dine breve af 24. marts og 10. juli 2009 til ... kommune),
- at din klient hele tiden har ønsket at blive boende efter at være sluppet af med forureningen,
- at han var indstillet på som selvbygger selv at genopføre et nyt hus, og
- at der var indledt forhandlinger med din klient om køb af bygningerne.

... Kommune valgte den fuldstændige oprensningsløsning. Du havde på din klients vegne følgende indsigelser til erstatningsbeløbet for bygningerne:
- 10-15 %'s usikkerhed på beløbet
- Genhusningsomkostninger
- Der var ikke taget højde for moms.

I sit oprensningspåbud af 2. juni 2009 afviste kommunen ikke indsigelserne, men skrev: 'Kommunen tager bemærkningerne til efterretning og meddeler påbuddet som varslet, idet det dog præciseres, at der skal tages stilling til de rejste problematikker i forbindelse med detailprojektering af den samlede løsning og indgåelse af kontrakt med grundejer om erstatning mv.' og

'Der skal ske detailprojektering af afværgeprojektet med henblik på at få fastlagt en endelig pris på oprensningen. Detailprojekteringen skal indeholde alle udgifter, herunder erstatning til grundejer for nedrivning af den eksisterende bolig. Det skal afklares, om genhusning skal indgå i projektet. Detailprojektering, herunder oplysninger om forventelig betalingsplan for kommunen, skal fremsendes til kommunens godkendelse inden igangsætning af oprydningen.
Der blev - tilsyneladende på kommunens initiativ - afholdt et møde den 25. juni 209 [2009] med deltagelse af din klient og dig og repræsentanter fra ... Kommune og Oliebranchens Miljøpulje.
Efter mødet accepterede din klient den tilbudte erstatning for bygningerne på 1.500.000 kr. Han blev imødekommet mht. krav til fundamentsrende og sandpude samt at medtage dele fra det oprindelige hus til genbrug, hvilket blev indskrevet i kompensationsaftalen.
Der har været tale om forhandlinger mellem parterne i hele forløbet og ikke en sådan tilspidset situation, at en tvist i retshjælpsforsikringens forstand har foreligget. Selv om din klient måtte have ønsket sig et højere kontant erstatningsbeløb, udgør det ikke en tvist, at han ikke kom igennem med dette krav.
Advokatbistand i et forhandlingsforløb er ikke dækket af retshjælpsforsikringen.'

Vores vurdering

Ifølge retshjælpsbetingelsernes præambel er forsikringens formål at dække udgifter til sagsomkostninger ved private retstvister, der kan indbringes for domstole eller voldgiftsretter, og som ikke har forbindelse med sikredes erhvervsudøvelse. Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig rådgivning, herunder advokatrådgivning.

Ifølge betingelsernes § 2, stk. 1 dækker forsikringen tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Tvister er i § 2, stk. 2 defineret som 'konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål.'

I brev af 05.11.2008 blev der alene anmodet om retshjælpsdækning til en sag mod sælger. Der blev givet retshjælpsdækning til en sag mod sælger, idet sælger havde afvist kravet, og det blev vurderet, at der var grundlag for at gøre forholdsmæssigt afslag gældende.

Det viste sig imidlertid, at der ikke blev behov for at rejse krav mod sælger, fordi forsikringstagers tab blev dækket ved den ordning, som kom i stand med Oliebranchens Miljøpulje, og kommunen bidrog økonomisk til udgifterne til en fuldstændig oprensning.

Der er ikke fremlagt dokumentation for, at der har været en egentlig konflikt med kommunen og olietanksforsikringen. Kommunen har lovhjemmel til at udstede undersøgelses- og oprensningspåbud efter jordforureningsloven. Kommunen var også interesseret i en fuldstændig oprensning og har bidraget økonomisk til denne løsning ud over dækningssummen på olietanksforsikringen. Forsikringstager ønskede ikke at flytte og var indstillet på selv at genopføre et nyt hus som selvbyg. Forsikringstager modtog 1,5 mio. kr. for bygningerne, og selv om han måtte have ønsket en højere erstatning, blev han kompenseret på anden måde ved, at grunden blev afleveret klargjort til nyt byggeprojekt (sandpude og fundamentsrende), og at forsikringstager forud for nedrivningen kunne medtage bygningsdele, som han ønskede at genbruge.

Det har været forhandlinger mellem parterne for at nå frem til en løsning, men der ses på intet tidspunkt at have været en sådan tilspidset situation, at der har foreligget en tvist med kommunen og/eller Oliebranchens Miljøpulje.

Retshjælpsforsikringen dækker kun tvister og ikke almindelig advokatrådgivning eller -bistand.

Vi har i brev af 07.04.2014 forudsat, at arbejdet i forhold til sælger alene har været det indledende krav, som blev afvist af sælgers advokat ved brev af 30.10.2008, og at salærkravet her ikke overstiger retshjælpsforsikringens selvrisiko på 4.000 kr. Dette har advokaten ikke protesteret imod.

Salærkravet til bistand i forhandlingen med Oliebranchens Miljøpulje og kommunen dækkes ikke, jf. ovenstående."

Heroverfor har klageren i udateret brev til nævnet bl.a. bemærket:

"Når jeg læser det Nykredit Forsikring (NKF) fremlægger så virker det faktuelt korrekt på de overordnede linier - og dette er selvfølgeligt væsentligt nemmere end at stå foran en sag hvor man som privat person (heldigvis) er på helt bar bund.

Det er derfor ganske naturligt at søge hjælp ved en advokat, vores forslog at søge om retshjælp ved vores forsikringsselskab. Hvilket tilsavn der blev givet på det daværende tidspunkt af forsikringsselskabet er helt givet gået hen over hovedet på os i den pressede situation som en familie befinder sig i en sådan sag. Hele værdien, som huset repræsenterede, forsvandt i princippet da olien blev fundet. Prisen på et hus med en olie forurening under ville blive tættere på 0 kr end de 1,44 mio kr vi havde betalt i 2003 - hvis der overhovedet var nogen der ville købe et sådant. Dermed stod vi med en gæld på 1,44 mio kr, nu uden noget af værdi som modvægt - sådan opfattede vi situationen langt hen i processen.

At der ikke blev en sag mod sælger skyldes i høj grad at vi ikke har kunnet påvise at tab da vi har fået erstatning fra Oliebranchens Miljø Pulje (OMP)/ ... Kommune (FK). I den forbindelse skal jeg nævne at vi i vores oplæg havde angivet den forventede byggesum uden moms - FK sagsbehandlere og repræsentanten fra OMP havde ikke medtaget vores byggesum som værende ex moms, men incl. moms. Da FK's byråd godkender at de skal renses helt op, godkender de dette på et fejlagtigt beløb vedrørende erstatning til at opføre det nye hus for.
Dette afholdes der et møde om som det rigtigt fremgår af Nykredits udlægning - det der mangler i udlægningen er at hvis vi fastholder vores krav om at momsen skal lægges til, så skal sagen ombehandles, i byrådet. Her er der en underlæggende trussel om at de andre oprensnings forslag så kommer i spil igen, da de så giver en lige så god miljømæssig løsning til pris, som den vi har skitseret - at det ikke kommer til en retssag på dette tidspunkt at vi mentalt er rigtig langt ude og simpelt hen ønsker at komme i gang med at dette kapitel lagt bag os. Vi orkede ikke at skulle igennem hele processen igen - og nu med den mulighed at der evt. ikke ville ske fuld oprensning. Det kan vi godt se er en fejl, da dette jo tydeligvis er udslagsgivende for at NKF afviser at hjælpe.

Vi er af den opfattelse at vi har sparet Nykredit forsikring for udgiften til at føre retssag mod FR/OMP pga at vi var så mentalt udmattede på daværende tidspunkt - Beløbet ville antageligt være mangedoblet (jeg er ikke Jurist så jeg kan ikke estimere et nøjagtigt beløb). Jeg har som lægmand den opfattelse at vi netop i en så kompleks sag, som denne har været, ville være berettiget til at få udgiften til en advokat dækket, specielt når en retssag til mange flere penge kan undgåes -hvornår skulle man ellers have glæde af ens retshjælp?"

Med henvisning til klagerens bemærkninger har selskabet i brev af 14/11 2014 til nævnet bl.a. anført:

> "Det er forståeligt, at vores forsikringstager ønskede advokatbistand i sin olieforureningssag, men det ændrer ikke på, at en retshjælpsforsikring dækker tvister og ikke almindelig advokatbistand/rådgivning.
>
> Ifølge de advokatetiske regler skal en advokat oplyse sin klient om mulighederne for retshjælpsdækning, og vi er uden indflydelse på, hvis forsikringstager via sin advokat havde fået det indtryk, at al advokatbistand var omfattet af retshjælpstilsagnet.
>
> Vi må fortsat henvise til, at advokaten søgte om retshjælpsdækning til en sag mod sælger af ejendommen med henvisning til, at der ville være et udækket krav ud over dækningen fra olietanksforsikringen, og at sælger havde afvist at kende noget til forureningen. Det var denne sag, som der blev givet retshjælpstilsagn til.
>
> Efter at aftalen med olietanksforsikringen repræsenteret ved Oliebranchens Miljøpulje var indgået i oktober 2009, sendte advokaten os orienteringsskrivelse af 23. august 2010, hvor bl.a. fremgår: 'Min klient har dog stadig forbehold over for sin sælger i forhold til eventuelle tab herudover.'
>
> I forhold til olietanksforsikringen og kommunen har der været forhandlinger mellem parterne for at nå frem til en løsning, men der ses på intet tidspunkt at have været en sådan tilspidset situation, at der har foreligget en tvist med kommunen og/eller Oliebranchens Miljøpulje.
>
> Vi mener fortsat ikke, at betingelserne for at opnå retshjælpsdækning til advokatbistand i kontakten med kommunen og olietanksforsikringen er opfyldte."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "Forsikringsbetingelser for retshjælpsforsikring
>
> Forsikringens formål er at dække udgifter til sagsomkostninger ved private retstvister, der kan indbringes for domstole eller voldgiftsretter, og som ikke har forbindelse med sikredes erhvervsudøvelse, se § 2 og § 3. Forsikringen dækker ikke udgifter til almindelig rådgivning, herunder advokatrådgivning. Anmodning om retshjælp skal indgives gennem en advokat, der har påtaget sig sagen
> ...
> **§ 2. Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?**
>
> 1. Forsikringen dækker tvister, som er opstået i privatlivet, og som efter deres art vil kunne behandles af en domstol efter retsplejelovens regler om civile sager. Forsikringen dækker også tvister af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift.
>
> 2. Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål."

8. 86645

Nævnet udtaler:
Det fremgår af de gengivne forsikringsbetingelser, at forsikringen dækker tvister, hvorved forståes konkrete aktuelle konflikter, som med rimelighed kan danne grundlag for et civilretligt søgsmål. I den omhandlede sag har foruden klageren været involveret sælgeren, Oliebranchens Miljøpulje og kommunen.

Selskabet har anerkendt, at der foreligger en dækningsberettigende tvist mod sælgeren. Som sagen foreligger oplyst, finder nævnet at måtte lægge til grund, at klageren ikke har afholdt dækningsberettigende udgifter, der overstiger selvrisikobeløbet. Nævnet har herefter ikke grundlag for at kritisere, at selskabet ikke har udbetalt erstatning i sagen vedrørende sælgeren.

Spørgsmålet er herefter, om der i forhold til klageren har været en konkret aktuel tvist med henholdsvis Oliebranchens Miljøpulje og kommunen.

For så vidt angår Oliebranchens Miljøpulje har klagerens advokat i sit brev af 21/1 2014 oplyst, at det reelt set ikke var så svært at få tingene på plads med Oliebranchens Miljøpulje, og i brev af 16/4 2014 til selskabet har han endvidere oplyst, at forsikringen ville dække op til sit dækningsmaksimum. På det foreliggende grundlag finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at der forelå en aktuel og konkret tvist med Oliebranchens Miljøpulje. Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde forsikringsdækning for eventuelle udgifter, der er afholdt i den forbindelse.

Med hensyn til kommunen har klagerens advokat i brev af 21/1 2014 til selskabet anført, at det skulle: ”…vurderes , om der over for kommunen kunne rejses krav henset til de økonomiske konsekvenser af den meget omfattende forurening.” I sit brev af 16/4 2014 har klagerens advokat anført, at det ved et møde i miljøudvalget blev indstillet, at kommunen også ville betale. Af brevet af 10/7 2009 fremgår, at der havde været et møde med kommunen, og at der har været spørgsmål om betaling af moms, placering af fundament, og hvorvidt klageren kan medtage dele fra huset, og hvornår overtagelse af byggegrunden skal ske. Af selskabets brev af 5/8 2014 til klagerens advokat, der er gengivet i brevet af 30/9 2014 til nævnet, fremgår det, at klagerens advokat havde ind-

sigelser mod erstatningsbeløbet samt mod erstatning for genhusningsomkostninger. Selskabet har oplyst, at kommunen ikke afviste indsigelserne, og at der efterfølgende blev indgået en aftale om erstatning på 1.500.000 kr., samt imødekommelse af klagerens krav vedrørende fundament, og at han kunne medtage dele fra det oprindelige hus.

På baggrund af den ovenfor anførte – samt efter en gennemgang af sagens øvrige oplysninger – finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at der forelå en konkret og aktuel tvist i forholdet til kommunen. Nævnet har herefter ikke grundlag for at pålægge selskabet at yde forsikringsdækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen